

Hou Lokalhistoriske Arkiv

Historien om Strandvognen, Nyvej 7, Hou.

Skrevet af:

Kirsten Stampe Hjorth. Historien er suppleret med fodnoter fra hendes farfars dagbøger.

Foto 1994

Farfar, Kristian Villadsen, som var ligkistefabrikant i Bjerringbro, fik bygget 2 vogne med 4 jernhjul og med gammeldags vognfjedre, oprindelig beregnet til at blive trukket af heste, så hans børnebørn, der voksede op i byerne, kunne se en del af det skønne Danmark. Senere blev vognen trukket af en lastbil, de blev for tunge for hestene.

Tanken var at vognene kunne placeres forskellige steder i Jylland. Han fik bygget 2 vogne, den ene lejede han ud, og den kunne finansiere brugen af den anden.

I dag fremstår vognen nymalet i en flot rød jordfarve. Bortset fra farven, er vognen inde som ude bevaret i sin oprindelige udformning fra 1948. Det samme gælder undervognen med jernhjul og vognfjedre.

Fotos 2014

Den første vogn byggede han i ca. 1948 og anbragte den på Chr. Pedersens ejendom på Munkehøj ved Hvalpsund. Her blev den lejet ud i ca. 4 år. Den anden vogn, som skulle være en ferievogn for børn og børnebørn, blev færdig i påsken 1950.¹ Der blev købt køkkenudstyr, gardiner og inventar. (En hel del af køkkenudstyret bruges stadig,) og derefter var den klar til ibrugtagning. Vognene blev bygget med køkken, stue og køjerum med 4 køjer, sådan at man gik direkte ind i køkkenet. Vognene er bestilt bygget ud fra farfars ideer. Jeg ved ikke rigtig, hvor han fik dem bygget, men jeg tror det var hos snedker E. Jensen i Bjerringbro, hvor han selv boede.² De fandt en plads til den hos Chr. Bay ved Skærbæk, Børup Sande, syd for Fredericia. Her boede vi i sommeren 1950 og 1951.

¹.1950: Johanne jeg og Grete var tirsdagen efter påske ude at gøre indkøb til beboelsesvognen. Vi købte køkkenudstyr og gardiner. Det kostede tilsammen en vel 400 kr.,

².og nu har Johanne skrevet at de har fundet en spændende plads til den ved Skærbæk, Børup Sande

Da lejeren af den første vogn ved Hvalpsund ikke ville fraflytte som lovet, måtte farfar leje vognen i Skærbæk ud i stedet for. Han havde lovet P. Kjær, at han kunne leje den i 1952.³

Nu stod vi uden nogen sommervogn. Heldigvis holdt manden i Hvalpsund op med at betale husleje, så den genstridige lejer kunne sættes ud af Kongens foged. Så i sommeren 1952 kunne vi feriere i Hvalpsund.

⁴**1953:** Vognen skal flyttes fra Hvalpsund, fordi der bliver taget land, så den er kommet til at stå i en sandgrav.

Den tidligere grusgrav i Hou, er nu blot en herlig "gryde" og et skønt stykke uberørt natur. Vognen står blot en spytklat fra havet med udsigt til Tunø og Samsø.

Vognen blev i første omgang flyttet til Dyngby, men farfar havde en del problemer med ejeren af grunden, så det endte med, at den blev flyttet til Hou. Der var for øvrigt også problemer med at få den trukket derved, så det endte med, at den blev flyttet på en lastbil.

Vognen står nu i Hou fra 19.5.1953.

Farfar aftalte med Tømrer Carl Frandsen, Østergade 7, at han skulle lave en Veranda til vognen efter farfars tegninger. Den var færdig til juli 1953.

³Før denne vogn blev taget i brug, som ferieboelse, havde en anden af samme størrelse været stationeret i Børup Sande ved Skærbæk, Kolding fjords udløb i Lillebælt på overingeniør Chr. Bays eng pr. Fredericia. Denne vogn blev taget i brug til pinse 1950. Da lejeren, trods afgivne løfter ikke ville fraflytte den nuværende sommervogn, måtte jeg leje vognen i Børup Sande ud til P. Kjær i Kolding fra efteråret 1951, og den genstridige blev derefter af Kongens foged sat ud og vognen kunne derefter tages i brug som sommerhus fra foråret 1952. Den blev stationeret på Handelsmand Chr. Pedersens ejendom på Munkehøj, ved Hvalpsund, hvor den havde været anbragt i ca. 4 år, udlejet først til Henry Nielsen og derefter midlertidig til broderen Aage Kragh, som altså ikke ville fraflytte den, men heldigvis holdt op med at betale leje, og så kunne sættes ud.

⁴31.3.1953 Nu skal vognen flyttes og jeg har haft travlt med at pakke ned. Den skal flyttes fordi der bliver taget land, så den er kommet til at stå i en sandgrav, det er ikke rart. Efter forskellige besværligheder står vognen nu i Hou, 19.5.1953.

Her ses tilbygningen indefra i 2014 - nøjagtig som da den blev bygget. Bord, stole og bænk er også bevaret. Til venstre ses et 3 fags vindue ud mod havet. Vinduet er hængslet i bunden og kan slås ned - se foto 1955.

Stuen

Soverummet med 4 køjer og klædeskabet i midten.

Det lille køkken imellem tilbygningen og stuen

I starten stod vognen på det, der i dag er Nygade 6- men det var folk i byen ikke tilfredse med, for det var deres markedsplads, og hvor skulle tivoli så stå.

Efter en del forhandlinger købte farfar grunden, som den står på i dag, og den 2.5. 1954 blev der underskrevet et dokument som blev sendt til

landinspektør Andersen i Odder, og derefter fik vognen så sin endelige placering. Der blev bygget et "lille hus" nede i gryden, for toiletet var jo ikke indlagt. "Gryden" på grunden var i tidligere tid losseplads og tjæreplads for fiskerne, så farfar bestilte et læs jord til at pynte på affaldsdyngerne, og så benyttede folk i byen Gryden til solbadning når vejret var til det, og vinden var i øst.

Der blev ikke lagt elektricitet ind fra værket med det samme,⁵ i stedet brugte vi en generator. Der blev også lagt vand ind på grunden, det kostede 450 kr., så farfar fik en afdragsordning, med 90 kr. om året. Vandhanen stod lige inden for på grunden, der blev ikke indlagt vand i huset med det samme. Der sad vi unger hver aften om vandhanen og skrællede kartofler.

I 1954 fik farfar tømrer Frandsen til at lave et lille træhus til brænde og cykelskur, samt påsætte brædder, som skørt under vognen.⁶

I maj **1955** blev der indlagt elektricitet fra Boulstrup Elværk

I jorden ved vejen blev der dyrket kartofler.

Carl Frandsen og hans kone Birthe var en meget stor hjælp, de fjernede de værste brændenælder, gravede have og holdt rodkud nede og hjalp i det hele taget farfar med mange forefaldende ting.

Borde og stole på verandaen malede farfar i 1956,⁷ og fik lagt fliser ned mod vandet røde og sorte.

Vi får indlagt vand og lavet et wc i skuret i 1980, men ingen bruser, havvandet er stadig den dag i dag badet.

⁵Efter forskellige forhandlinger må det opgives at få elektrisk lys fra værket, der er alt for mange ting i vejen, der forlanges bl.a. blykabel i jorden. (pip)

⁶ Skørtet blev malet med grøn træmaling fortyndet med fernis og lidt petroleum.

⁷I sep. og nov. 1956. jeg fik malet klapstole og bord i verandaen stærk gul og cinnober på ryg og sæde samt bordplade.

Kirsten viser skuret frem, hvor der i 1980 blev lavet et toilet og en håndvask. Før den tid havde familien et gammeldaws lokum i "gryden" og spandens indhold blev gravet ned i køkkenhaven.

Omkring 1960 sælger farfar vognen for en symbolsk sum til 2 af sine drenge Erik Stampe Villadsen og Karl Johan Stampe Villadsen.

1.8.2003 overtager Karl Johans børn vognen

Ingrid Stampe Villadsen, *Kirsten Stampe Hjorth*, Andreas Stampe Villadsen, *Jens Stampe Villadsen*, Sigvard Stampe Villadsen, Lars Stampe Villadsen.

Fra ca. 1979 til 2012 bliver Strandvognen hovedsagelig brugt af *Jens*.

Kirsten har indtil videre ingen planer om at ændre noget ved vognen. Hun kan ikke forestille sig, at dette fristed kan være anderledes.

Kirsten finder et bogstavspil frem af gemmerne. Et spil som hendes farfar selv havde lavet til sine børn og børnebørn. Spillet bringer dejlige ferieminder frem om en skøn tid ved havet i Hou og om en kreativ farfar, som både kunne tegne, male og fremstille spændende ting.

30.06.2014